

Golebrad agitator poziva na madridskih ulicah svoje vrstnike, naj vstopijo v rdečo milico

Kronika preteklega tedna

Naš izvoz v Nemčijo cvete...

Izvozili bomo za 1 milijardo na leto!

Te dni se je v Dresdenu na Nemškem končalo zasedanje mešanega jugoslovanskega-nemškega gospodarskega odbora. Obradilo je pomemben uspeh: problem medsebojnih plačil med obema državama je urejen in odločen za dnevni red.

V Nemčijo smo zadnje čase pod ugodnimi pogoji izvažali več in več, toda zaradi klirinskega sistema — blago se plačuje le z blagom — se je plačilo naših terjatev urejalo le počasi. Iz Nemčije nismo uvažali sorazmerno našemu izvozu, in tako je nastal saldo 30 milijonov v naše dobro. V zadnjem času je ta saldo znatno nazadoval in tako bomo spet mogli prodajati v Nemčijo.

Sodijo, da bomo mogli izvoziti v Nemčijo za 1 milijardo din na leto.

Kontingenti za izvoz naše živine v Nemčijo so zelo ugodni. Do konca tega leta bomo lahko izvozili na teden do 5.000 svinj. Za govejo živino je pa določen kontingent 25.000 glav. Povečan je tudi kontingent za izvoz masti; do konca leta je bomo lahko izvozili še 125 vagonov. Vse kaže, da se bo podvojil tudi izvoz naše perutnine v Nemčijo.

Za naše govedo se zanimata Italija in Anglija, le-ta dovoljuje za perutnino celo svobodni uvoz. Izvoz svinj v Anglijo je pa še kontingentiran.

Prepozno spoznanje

Amy in Jim sta se ločila

Konec zakona.

ki bi bil lahko zgleden, da niso njej samo letalski rekordi po glavi rojili

Ni ga lepšega življenjskega zavetja, ni je tako dobronamerno, tako usmiljeno človeško ustanovo, kakor je lastni dom.

Selma Lagerlöf

Iz Londona prihaja novica, da sta se slavni letalec Jim Mollison in njegova žena Amy Johnsonova po dveh ali treh letih zakonskega življenja »prijateljsko« razšla.

Lepa Amy je pri tej priložnosti napisala dolg članek z nekako opravičilo, zakaj je zakon razšla. V listih smo videli tudi sliko obeh letalskih zakoncev ob razstanku. Smejeta se oba, in vendar je velika razlika v njunem smehu: malce zadrege morda v njem, v glavnem pa zadovoljstvo — grenkoba in pritažena bolest v njegovem.

Amy Johnsonova je znana angleška letalka, toda važno je pripomniti: letalka za sport, ne pionirka. Njenih rekordov je cela kopica — skoraj nič manj pa tudi nesreč. Nu, potolčka se ni nikoli prehudilo; le lani ali predlanskim je kazalo, da bo nekam kočljivo, ko ji je na poletu čez Atlantik malo pred ciljem letalo tresčilo na zemljo. Potolčka se sicer ni bogve kako; do živega ji je šlo le to, da se ji je rekord polomil — tako do živega, da so jo morali odpeljati v neki sanatorij za živčne bolezni. (Navadne smrtnike spravijo v takšnih primerih na opazovalni oddelček.) Nu, čež nekaj mesecev je ozdravela in lov na rekorde se je lahko na novo začel.

Ingenieur-Schule (HTL) **Mittweida** (Deutschland)

STROJEGRADBA (ZNANOST O POGONU, ELEKTROTEHNIKA) AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNIKA.

PROGRAMI BREZPLAČNO.

Te dni je blizu Londona vnovič strmoglavila na zemljo: potolčka se je samo po nosu in živec si je zrahljala. Koj nato je pa razglasila, da se loči od moža...

V svoji opravičbi pravi Amy, da se njena ločitvena zadeva nikogar nič ne tiče, in da je pač morala tako priti, češ da se kot letalka ne utegne ukvarjati z zasebnim življenjem, tem manj, ker je tudi njen mož letalec. Toda v zvezi ločitvi, pravi, bosta z Jimom še zmerom prijatelja.

O, pač, tiče se njena ločitvena zadeva, prav tako kakor se je njena poroka tikala javnosti in kakor se je tičejo njeni rekordi. Ni pomoči: kdor je stopil v javnost, se ne more vrniti v zasebnost, kadar bi sam hotel.

A se iz drugega vzroka je prav, da se ta ločitev — vsaj na Angleškem — razglasi v slednjem vasici: naj vendar ljudje na živih zgledih vidijo, kakšna je druga plat moderne ženske emancipacije. Po eni strani rekordi, slava, malikovanje vse vprek (vmes za spremembo sanatorij) — po drugi strani pa dom brez ognjišča in brez ljubezni, dom brez toplote, dom brez otrok... Kar živo si lahko predstavljamo pogovor med zakoncem Mollisonoma, recimo kakšno soboto opoldne:

»Amy... ali ne bi danes ostala doma... sama? Preveč mi je že tega vrtočnega početja... toplega doma si želim... Ti ne?«

Tako je morda Jim odgovoril svojo ženo in domotožen vzhlih se mu je utegnil izvit iz prsi.

»Kaj si, dragi, pozabil, da moram jutri odleteti na nov rekord v Avstralijo? Joj, kako filistrski mi postajaš! Moj dom je ves svet...«

Nemara delamo lepi Amy krivico: nemara ji brez letalskih rekordov res ne bi bilo obstanka na tem dolgočasnem svetu. A kaj potem, ko ne bo več kot letalskim naporom? Ko ji dom ne bo več ves svet? Ko se ji bo stozilo po Jimovem filistrstvu in njegovem ljubečem objemu?...

Takrat — takrat bo v duši lepe Amy zazijala neizmerna praznina, preklinjala bo goljufivo emancipacijo in iskala bo poti iz nje... A takrat bo prepozno...

Listnica uredništva

Zaradi pomanjkanja prostora smo danes morali izpušiti rubriko »Zrcalo naših dni«. Prav tako ni bilo prostora za prispevke, ki smo jih dobili na naš uvodnik »Laganje«. Člene čitatelje prosimo, da potrpe do prihodnje številke.

Nada P. Oprostite, da vam tako dolgo nismo odgovorili. Vaše pismo nas je zelo razveselilo. Dobri prijatelji so nam vedno dobro došli. Škoda, da ne morete priti na razgovor v naše uredništvo. Ankete želi zaradi pomanjkanja prostora danes še ne moremo razpisati; morda v bližnji bodočnosti. Vaše dobre predloge bomo skušali uresničiti.

Tragedija v cirkusu

Zaradi lepe neznanke...

Ljubzenski roman zale kontese in mladega artista. — Usodno srečanje po 12 letih

M. O. Lyon, oktobra.

Občinstvo velikega revijskega gledališča je napeto opazovalo predvajanje slavne umetnice na trapezu. Nihče se še dihati ni upal, tako drzne so bile njene umetnosti. Ze se je vratolomna predstava bližala koncu, ko se je zgodilo nekaj strašnega. Prekrasna ženska v bleščeči srebrni obleki je s sanjavi očmi strmela v vse te ljudi in se je počasi spuščala navzdol. Zdajci je pa vzdrljela po vsem životu. Nepremično se je zazrla v prve vrste parketa, prestrašena je kriknila, srebrno telo je za trenutek obviselo v zraku, potem je pa švignilo v globino. Razburjenje občinstva je bilo nepopisno. Med tem ko so spuščali zastor in se trudili s ponesrečenko, je skočil neki gospod iz občinstva na oder. Padel je na kolena ob omedleli umetnici, jo prijel za roko in milo zaklical...

Junak njenih sanj...

Suzani Barthélemyjevi, hčerki grofa Barthélemyja, je bilo komaj 17 let, ko je prišel v neko južnofrancosko mestce potujoči cirkus.

Cirkus! Ta novica je dekletce kar začarala. Enkrat je že igrala cirkuska drama v življenju njenega očeta usodno vlogo. Sredi salona je visela velika slika, predstavljajoča prekrasno žensko na konju — slika umrle grofice, nekdanje cirkuske jahalka. Ko je Suzana hitela s svojo služabnico v areno, pač ni slutila, da bo tam srečala moža, ki bo postal njena usoda.

»Ali vam ugaja pri nas, mala gospodična?« je zaskočila tedaj prijazen glas. Obrnila se je in se zagledala v smejoče se oči mladega, lepega moža.

izvedel, da je postala kontesa Suzana Barthélemyjeva umetnica na trapezu. Tedaj je nastopala v nekem revijskem gledališču v Združenih državah.

Skrivnostna tujka

Ko sta Lionardo in Suzana gostovala v nekem gledališču v Ria de Janeiru, je prišla vsak večer k predstavi neznana odlična gospa. Tuja dama, ena izmed najbogatejših Braziljank in lastnica neizmernih plantaž, je nekega večera povabila oba umetnika v svojo vilo.

Lionardo je zapel neko italijansko pesem, gostiteljica ga je pa spremljala na klavirju.

»Kako krasen glas imate!« je dejala presenečeno gospa. »Zakaj nečete rajši postati pevec?«

Tisto uro se je rodila ljubzenska sreča dveh mladih ljudi. Lionardo je čedalje bolj zavlačeval svoj odhod v New York in se vsak dan bolj zaplaval v mreže lepe Braziljanke. Ta ga je pregovorila in mu obljubila, da ga bo dala izobraziti v petju. Nov, za peljivejši svet se mu je odpiral. Suzana, ki je zapustila zaradi njega očeta in dom, je spoznala, kako se ji ljubljeno mož dan za dnem bolj odtuje. Niti trenutke ga ni nehala ljubiti, toda prav zaradi svoje velike ljubezni mu tudi na poti ni marala biti.

Nekega jutra je Lionardo zagledal na nočni omari pisemce. Kontesinistka mu je dala stvo. Odpotovala je in ni je več videl.

Cadana je postal slaven pevec, toda njegov zakon z Braziljanko ni bil srečen. Kaj kmalu sta se ločila, malo preden se je ona na potovanju smrtno ponesrečila. Suzana se je bila vrnila v Evropo in je nastopala pod tujim imenom. Zaman jo je Cadana iskal. Le vsako leto je našel za svoj rojstni dan na klavirju sopek rdečih nagljev: oddaljen pozdrav zveste ljubezni...

Srečanje...

Pred nekaj dnevi je Lionardo prišel na Francosko. Sreča ga je vlekla v tisto mestce, kjer je prvokrat videl Suzano. Ko se je mudil v Lyonu, ga je slučaj zanesel v revijsko gledališče. Tam je spoznal Suzano Barthélemyjevo in vročino je čakal konca predstave. Toda tudi ona ga je spoznala in je brez zavesti strmoglavila v globino. Njeno ubogo srce ni moglo prenesti tega avidenja.

Nesrečno so na kliniki operirali najboljši zdravniki: njeno življenje visi na nitki, toda še zmerom upajo, da ga bodo mogli rešiti.

Noč in dan pa bedi pri njeni postelji mož, ki ji je bil vse življenje usoden in ki ji je v tragični uri spet križal njeno net...

(n.)

Ženska, ki o njej Budimpešta govori

Še živi idealizem: čeprav ni bogata, je zavrnila princa, ker ni čutila ljubezni do njega

H. I. Pešta, oktobra.

Predstavljajte si, da ste mlada, lepa dama, ne ravno čez mero obdarovana z različnimi dobrotami tega sveta. Zdajci se vam ponudi priložnost, da se poročite s pravim princem iz mesa in krvi, in ne s kakšnim junakom iz filma ali romana. Ali bi rekli »Ne?«

Nu, gospodična Klara Erdős je v resnici rekla: »Ne.« In tako ni čudno, da je ljubzenski roman, ki se je spletel okoli nje, postal te dni edina snov razgovorov budimpeštanske družbe.

Srečanje z usodo

Ni dolgo tega, kar je prišel v Budimpešto odlični gost, princ Kamene iz Egipta. Imel je namen prebiti nekaj dni v prestolnici Ogrske in potem obiskati še druga evropska mesta. Princ je grškega rodu in je silno bogat. Ko se je peljal z avtom po peštskih ulicah, je uzrl lepo dekle in se na prvi pogled do ušes zaljubil vanjo. Od tega dne dalje je neutrudno snubil mlado dekle. Njegov obisk se je raztegnil na teden in teden: polet je bilo minilo, a princ z Jutrovega je še vedno čakal izpolnitve svoje ljubezni. Gospodična Klara je med tem prejela nešteto pism in vsakotno je ob koncu izlonela v plaho vprašanje, kdaj se bo vendar odločila, da postane princeza Kamena.

Pred nekaj dnevi se je gospodična Klara, končno odločila. Sporočila je princu, da kljub globokemu spoštovanju do njega ne more postati njegova žena. Prosila ga je tudi, naj se zaradi nje ne odpove svojim potovalnim načrtom.

Svoj odgovor je dobro premislila. Princ Kamene je v resnici odpotoval iz Budimpešte. In gospodična Klara je na premmogo vprašanja, zakaj je

odbila tako odličnega snubca, vsem enako odgovorila:

»Vam da ne?« do dekleta obkimali, češ da sem lahko miselna, toda ali sta razkosje in bogastvo res edina podlaga za srečo? Življenje? Mislim, da je v zakonu najvaž. »A ljubezen! Denar je šele na drugem mestu, vsaj zame. Ne mislite, da ljubim koga drugega. Še slutim ne, kdo bo moj bodoči mož. Morda le skromen uradnik z 800 din mesečne plače. Če ga imam ljubim, se bom pa brez pomisleka odločila zanj.«

In pri tem je ostala.

Ženske spoznavajo zlasti po nasmehu. Vsa duša, pa tudi vsa praznina ženske se ti odkrije v nenadnem, neizumetničnem smehu.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Den Haag; Francija: št. 1117-94. Paris; Luksemburg: št. 5937. Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

...Francozi nam pa meje zapirajo

Zaradi padca franka niti obstoječih kontingentov ne moremo izrabiti

Devalvacija franka je začasno doela onemogočila izvoz v Francijo. Izrabiti se niso mogli niti obstoječi kontingenti. Francoska vlada pravi, da bo zdaj olajšala uvoz našega blaga na Francosko, in sicer na ta način, da bo dovolila znižanje carin za naše

poljske pridelke in drugo izvozno blago. Če le ne bo ostalo samo pri besedah! Kadar gre za gospodarske koncesije — in naj bodo še tako skromne — inajo Francozi neverjetno gluha ušesa; pri svojih zaveznikih se bolj kakor pri drugih državah...

■ Naš letalski promet. Od 1. maja do 1. oktobra t. l. je preko Sušaka potovalo letalom 3680 potnikov. Na progi Sušak-Split in obratno pa je potovalo samo 107 potnikov. Progi Sušak-Praga je uporabilo 561, v obratno smer 563 potnikov, na progi Sušak-Dunaj je pa potovalo 513 oseb.

■ Začela so se gradbena dela na novi vseučiliški knjižnici v Ljubljani. Na prostoru med Turjaškim trgom in Vegovo ulico so na kraju, kjer je včasih stala Auerspergova palača, pričeli graditi temelje vseučiliške knjižnice. Stavbišče meri 2000 m². Zgradba bo štirinadstropna in bo pri gradnji potrebnih 22 vagonov železa in 120 vagonov cementa. Poslopje bo drugo jesen že pod streho, knjžne bodo pa mogli spraviti vanj šele čez tri leta, ko se bo zidovje presušilo.

■ 10 srečk je kupil in zadel avtomobil. Na gasilski tomboli v Kranju se je zbralo svojih 9000 ljudi. Avtomobil je zadel mizarjski pomočnik Jakob Eržen iz Lesc, motorno kolo pa šofer Vendramin iz Ljubljane, ki se je kar na njem odpeljal domov. Druge večje in manjše dobitke so zadel skoraj sami Gorenjci.

■ Ljubljanski mestni svet je na seji dne 22. t. m. odobril gradnjo prizidka k Delavskemu domu. V prizidku bo delavsko zavežišče in več stanovanj. Posojilo 1.720.000 din za novo zgradbo je dala Borza dela. Na tajni seji je mestni svet isti dan imenoval za ravnatelja mestne ženske realne gimnazije prof. Antona Bajca. Za novega župnika v Trnovem je pa postavljen Janko Cegnar.

■ Učiteljski abiturienti so zborovali. 800 mladih učiteljev čaka na službe. Ker v dravski banovini manjka 200 učiteljev in učiteljic, so brezposelni abiturienti v resoluciji predlagali, da se predvsem namesti 200 absolventov, in sicer v prvi vrsti iz starejših letnikov; nadalje naj se priznanje pokojnin rešuje hitreje, da bodo mnogi učitelji, ki doslej niso hoteli zaprositi za upokojitve zaradi tega, ker se boje dolgega čakanja na pokojnino, svoja mesta odstopili mlajšim. Če namestitve novih učiteljev niso možne iz proračunskih razlogov, naj se uporabi zanje bednostni fond.

■ Zadnje poglavje v Bodijevi aferi. Krivci velike tihotapske afere s pre-

Kako odvadite alkoholika neopazno od pijače

Vam pove jugoslovanska izdaja knjige dr. Irvinga, člana društva za uničevanje alkoholizma. Nasveti in recepti domačih sredstev za družine, ki hočejo svoje neopazno odvaditi pijanstva. Dr. Irving ni trgovec in ničesar ne prodaja. Knjigo razpošilja zgolj iz človekoljubnosti

Brezplačno

Kdor hoče, lahko priloži v naših znakah din 10— za poštino. Druhih stroškov in carine ni.

Naslov:

Société pr. le combat de l'alcool, dep. 60. Dr. Austin Irving, B. P. 32, Paris — X. (Na pisma v Pariz nalepite znakmo za din 4—.)

